

KINNITATUD
MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaia
03 .11.2022 üldkoosolekul

MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed

ILMAPUU WALDORFLASTEIAIA ARENGUKAVA 2022-2025

Koostajad: MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaia juhatus,
Ilmapuu Waldorflasteaia nõukogu ja kolleegium

Tallinn 2022

SISUKORD

I SISSEJUHATUS	3
II ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED JA LASTEASUTUSE ARENDEUSE PÕHIVALDKONNAD	4
2.1 Arengukava koostamise protsess	4
2.2 Missioon, visioon ja väärtused.....	4
III HETKEOLUKORRA ANALÜÜSI TULEMUSED JA LASTEASUTUSE ARENDEUSE PÕHISUUNAD	6
3.1 Lasteaia kollegiaalne juhtimine	6
3.2 Personal.....	6
3.3 Koostöö huvigruppidega.....	7
3.4 Õpikeskkond ja ressursid	8
3.5 Haridusalane töö	9
IV ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA	10
4.1 Arengukava tegevuskava koostamise põhimõtted	10
4.2 Arengukava tegevuskava valdkonniti	10
V ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKE RAHALISTE VAHENDITE KAVANDAMINE	14
VI LASTEASUTUSE TEGEVUSEGA KAASNEVAD RISKID JA NENDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED	15
VII ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD	16

I SISSEJUHATUS

Ilmapuu Waldorflasteaia arengukava on dokument, mis kirjeldab lasteasutuse arenduse põhisuundi ja -valdkondi, tegevuskava aastateks 2022-2025 ning arengukava uuendamise korda.

Arengukava on koostatud lähtudes lasteaia pidaja, lasteaia kolleegiumi ja nõukogu liikmete vahel toimunud lasteaia arendamise koosolekutel toimunud aruteludest, lasteaia põhikirjast ja arengukava puudutavatest haridusaktidest.

Arengukava kinnitatakse MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed üldkoosoleku poolt, selle täitmist analüüsitakse kord aastas ja vajaduse korral kava täiendatakse. Arengukava täitmist kontrollib Ühingu juhatus. Arengukava ja selle muudatused määratakse kolleegiumi ja lasteaia nõukogu ühisotsusega ning kinnitatakse MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed Üldkoosolekul.

II ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED JA LASTEASUTUSE ARENDUSE PÕHIVALDKONNAD

2.1 Arengukava koostamise protsess

Arengukava koostamine toimus vahemikus veebruar 2022– oktoober 2022. Kahe töögrupi: kolleegiumi ja lasteaia pidaja ning lasteaia nõukogu eraldi ja ühiselt peetud koosolekute-arutelude kaudu. Kolleegium sõnastas lasteaia pedagoogilist tööd puudutavad arengusuunad. Nõukogu analüüsis lasteaia hetkeolukorda ja soovitud arenguperspektiive. Ühiselt määrati arengukava tegevuskava.

Arengukava sisulisele koostamisele järgnes arengukava vormistamine ja huvigruppidele esitlemine.

Arendussüsteemi ülesehitamisel on aluseks võetud viis põhivaldkonda, mis tulenevad haridus- ja teadusministri 13.augusti 2009.a. määrusest nr. 62 "Kooli ja koolieelse lasteasutuse nõustamise tingimused ja kord sisehindamise küsimustes".

Need viis põhivaldkonda on:

- Eestvedamine ja juhtimine
- Personali juhtimine
- Koostöö huvigruppidega
- Ressursside juhtimine
- Õppe- ja kasvatusprotsess

2.2 Missioon, visioon ja väärtused

Missioon

*Väiksest puust saab suur,
kui juured terved tal ja sügaval.
Kui kogu ilm on sõber hea
ja iga aastaaega tunneb-teab.*

Ilmapuu Waldorflasteaia missiooniks on pakkuda turvalist kasvukeskkonda ja waldorfpedagoogika-põhist õpetust, mille kindel rütmilisus annab lapsele vajalikku tuge ning juured, mille põhjal saab sirguda otsustus- ja tegutsemisvõimeline terviklik inimene.

Visioon

*Maaema kingib ilmapuu,
mis kõrgub taeva poole
ja vihm ja päike, tuul ja kuu
on toeks ta sirgumise loole.*

Iga laps on kingitus, kelle areng on lasteaias toetatud professionaalsete õpetajate poolt

pakutud päevakava ja valitud meele-elamuste läbi. Lapse sirgumise taust saab tuge õpetajate ja lapsevanemate üksteist väärtustava koostöö põhjal.

Väärtused

Inimene - lasteaia töö sihiks on tervikliku inimese-isiksuse kujunemisele kaasa aitamine. Lähtume oma töös antroposoofilisest inimkäsitlusest.

Loovus - oleme loovad ja soodustame loovust ka lastes.

Mäng - mäng on lapse arengu põhialus.

Armastus - armastus on elu alus: armastame elu, armastame lapsi, armastame oma tööd.

Pühendumus - õpetajate ja lastevanemate pühendumus parima kasvukeskkonna loomisele läbi waldorfpedagoogika põhimõtete rakendamise.

Usaldus - usaldame üksteist. Oleme usaldusväärsed järgides kokkuleppeid ja lubadusi.

Usk - usume kokkulepitud väärtustesse.

III HETKEOLUKORRA ANALÜÜSI TULEMUSED JA LASTEASUTUSE ARENDUSE PÕHISUUNAD

Lastevanemate rahuloluküsitluse analüüsi tulemusena on välja toodud olulisemad tugevused ja arenduse põhisuunad viie tegevusvaldkonna lõikes: juhtimine, töötajad, õppe- ja kasvatustegevus, töö huvigruppidega, ressursid.

3.1 Lasteaia kollegiaalne juhtimine

Olulisemad **tugevused**:

- Lasteaias on kujunenud keskkond, kus lapsevanemad ja õpetajad soovivad töötada ühiselt loomaks lastele parimat waldorfpedagoogika põhimõtetel töötavat arengukeskkonda.
- Lapsevanematel on võimalus astuda MTÜ liikmeks ja selle läbi osaleda lasteaia kollegiaalses juhtimistegevuses.
- Omavahelises suhtluses, nii õpetajate kui lastevanemate vahel, väärtustatakse ausaid ja usalduslikke suhteid.
- Lasteaia igapäevategevused ja juhtimisprotsessid põhinevad organisatsiooni põhiväärtustel.

Olulisemad **parentusvaldkonnad** ja lasteasutuse **põhisuunad**:

- Kaasata suurem arv lapsevanemaid aktiivselt lasteaia ellu panustamisesse: koosolekutel osalemisse, oma arvamuse ja ideede jagamisse, praktilistel ettevõtmistel, nt talgud, tähtpäevade tähistamise osalemisesse. Suurem kaasatus ka nende seas, kes pole nõukogu liikmed.
- Waldorfpedagoogika põhimõtete lahti selgitamine nii kolleegiumi kui lasteaia nõukogu ja vanemate vahel ja järgimine igapäevases töös. Igapäevase tegevuse sünkroniseerimine lasteaia õppekava, põhiväärtuste ja kodukorraga.
- Kollegiaalse meetodi tõhustamine: kunstilise/liikumise osa arendamine ja ühiselt waldorfpedagoogilise kirjanduse lugemine ning arutlemine, lapsevaatluse läbiviimine, aktuaalsed/jooksvad teemad.
- Alustada sihipärasest õppe-kasvatustegevusest kooliminevate lastega, alustuseks 2x nädalas 2 h 13.00-15.00.
- Pöörata tähelepanu õpetajate vaimsele tervisele, märgata ning võimaldades vajadusel tuge ja abi.

3.2 Personal

Lasteaias on loodud ametikohad 8 töötajale. Töötajad väärtustavad head naiskonnatööd ja kolleegide toetust. Oluliseks peetakse rühmaõpetajate omavahelist koostööd.

Õpetajad teadvustavad, et sellise koostöö aluseks on ausad suhted. Igal õpetajal on

võimalus panustada lasteaia õppe-ja kasvatustöö planeerimisse ja korraldamisse, lähtudes oma tahtest, huvist ja tugevustest. Õpetajad teevad rühmadevahelisi vahetusi, et vaadelda kolleegide tööd, seeläbi saada uusi ideid ja kogemusi ning saada ka enda töö kohta tagasisidet. Õpetajad käivad kogemusi omandamas ka teistes waldorflasteaedades.

Olulisemad tugevused:

- Lasteaias on avatud ja koostööd soosiv töökeskkond.
- Lasteaia personal on loominguiline ja huvitatud lastele soodsa kasvukeskkonna loomisest.
- Õpetajad on erialase kõrgema haridusega ja/või waldorfpedagoogilise täiendkoolitusega ning on motiveeritud end pidevalt täiendama nii waldorfpedagoogikas kui ka muudel kursustel/koolitustel.

Olulisemad parendusvaldkonnad ja arenduse põhisuunad:

- Süvendada ja tihendada rühmaõpetajate vahelist koostööd eesmärgiga tugevdada õppe-ja kasvatustöös nii rütmilist elementi kui kandvat pedagoogilist printsiipi.
- Täiendada õpetajate teadmisi antroposoofilisest inimkäsitlusest, millel põhineb waldorfpedagoogika. Selleks tegeleb iga õpetaja iseseisvalt enesearenguga ja 2x kuus kolleegiumis ühise tegevusena, samuti osaleb koolitustel ja seminaridel.
- Tähelepanu alla võtta sisekoolitused - koolitustel omandatud teadmiste jagamine kolleegidega.
- Täiendada õpetajate teadmisi ja oskusi erinevates valdkondades, võimaldades neil osaleda koolitustel.

3.3 Koostöö huvigruppidega

Olulisemad tugevused:

- Heatahtlikud, mõistvad ning koostööaltid lapsevanemad. Koos tähistatakse mitmeid aastatähtpäevi, nagu isade- ja emadepäev, lanternapidu, advendiring, suvepiknik. Traditsiooniks on saanud jõulukiingi meisterdamise töötoad, kevadine/sügisene talgupäev, vanemate organiseeritud väljasõit loodusesse 1. novembril lasteaia sünnipäeval.
- Hea infoliikumine – meilisõnumid, koduleht, facebooki konto, kuu sündmuste plaan rühma uksele ja rühma infostend.
- Lapsevanemaid hoitakse kursis erinevate waldorfkoolitustega ja kirjandusega.
- Koostöö HKS Tuulemaa, teiste waldorflasteaedadega, eesti Waldorfkoolide-ja

lasteaegade Ühendusega.

Olulisemad parentusvaldkonnad ja arenduse põhisuunad:

- Soodustada lastevanemate panustamist vabatahtliku algatuse alusel: sügisel koostada nimekiri iga vanema panustamissooviga, millega ta soovib ja saab lasteaeda toetada.
- Tihedam koostöö Tallinna Waldorfkooli ja lastevanemate koolituste osas.
- Koostöös Tallinna Ülikooliga tutvustada waldorfpedagoogilisi põhimõtteid alushariduse tudengitele.
- Võtta vastu huvilisi; vaatelejaid, kolleege munitsipaallasteaedadest ja tutvustada neile waldorflasteaeda, selle töökorraldust ning –põhimõtteid.

3.4 Õpikeskkond ja ressursid

Olulisemad tugevused:

- Õpi- ja töökeskkonna arendamisel tehakse koostööd waldorfkooli puusepp-remondimehega ja hakkajate vanematega.
- Väärtustatakse säästvat majandamist. Palju tehakse käsitööd ning kasutatakse teise ringi asju nii õppetegevuste läbiviimisel kui kasvukeskkonna loomisel.
- Hästi toimiv finantsjuhtimine- tegevuste planeerimisel lähtutakse eelarvest.

2022-23 õppeaasta eelarve

TULUD 40 last	207 100
40 last (aluseks: 1 lapse kohatasu kokku on 5117 €)	
s.h. õpetajate soodustus 20%	0
s.h. õed/vennad, alates teisest lapsest 15%	-1 000
s.h. kooliskäivad õed/vennad 5%	-1 000
KULUD	206 100
Palgakulud (sh maksud)	169 000
Rent ja kommunaalkulud	21 000
Majapidamiskulud	4 000
Ostetud teenused (raamatupidamine, telefonid, panga teenustasud jne)	7 000
Õppevahendid	2 300

Koolitused ja seminarid	1 000
Waldorfühenduse liikmemaks	800
Investeeringud	1 000
2022/2023 tulem	1 000

Olulisemad **parentusvaldkonnad** ja arenduse **põhisuunad**:

- Lasteaia suurt üüripinda (507 m²) võib ühest aspektist käsitleda probleemina, kuna üür-, elektri ja küttehinna tõusu tõttu võib tekkida raskusi eelarve tasakaalus hoidmisega.
- Lasteaia õueala edasiarendamine ja mitmekesistamine. Mitmekesisem õueala lisab (õues)õppe ja mängu võimalusi.
- Seoses rendilepingu lõppemisega juulis 2025 a.-l. teha eeltööd võimaluste leidmiseks, kus lasteaed saab oma tegevust jätkata.

3.5 Haridusalane töö

Olulisemad **tugevused**:

- Õppe- ja kasvatustegevuste kavandamisel ja läbiviimisel lähtutakse aasta-, kuu-, nädala- ja päevarütmist, mis mõjub eelkooliealistele lastele tervistavalt ja loob turvalise kasvukeskkonna.
- Õppimine toimub eeskuju, matkimise ja tegutsemise (tahtekasvatus) kaudu.
- Õpi- ja kasvukeskkond, nii rühmaruumid kui õueala, toetab laste meelte harmoonilist arengut.

Olulisemad **parentusvaldkonnad** ja arenduse **põhisuunad**:

- Suurendada õppetöös lavastusmängude osakaalu.
- Pakkuda 6- aastastele (kooliminejatele) lastele rohkem eesmärgistatud tegevusi.
- Täiustada õueala mõttestatud ja arendava liikumise eesmärgil.
- Kooskõlastada kahe rühmaõpetajate vahel õppetegevusi.
- Korraldada koolitus,-loenguõhtuid lapsevanematele- silmaringi laiendamiseks ning üksteise tundma õppimiseks.

IV ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA

4.1 Arengukava tegevuskava koostamise põhimõtted

Ilmapuu Waldorflasteaia arengukava tegevuskavas väljenduvad lasteaia viie põhilise tegevusvaldkonna strateegilised eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud tegevused ning nende elluviimise eest vastutav isik või töörühm. Lasteasutuse viis põhilist tegevusvaldkonda on: lasteaia kollegiaalne juhtimine, personal, töö huvigruppidega, õpikeskkond ja ressursid, haridusalane töö.

4.2 Arengukava tegevuskava valdkondade kaupa

Tegevusvaldkond 1.

LASTEAIJA KOLLEGIAALNE JUHTIMINE

Eesmärgid:

- Kolleegiumi sisu ja vormi (kunstiline osa, liikumise osa, kirjanduse arutelu, toimumise aeg ja selle jaotus) korrigeerimine, arendamine, süvendamine.
- Kolleegiumid 2x kuus, nendest rühmades eraldi 1h, 1x kuus.
- Lapsevanemate aktiivsem osalemine nõukogu töös.
- Lasteaia kolleegiumi ja nõukogu tihedam koostöö.

Tegevusmeede:

- Lasteaia nõukogu ja kolleegiumi ühiskoosolek 2x aastas. Avatud küsimuste-vastuste ring. Vastutaja: nõukogu ja kolleegiumi juhataja.
- Sügiskoosolekul tutvustatakse lapsevanematele lasteaia ellu panustamise võimalusi, erinevaid käsilolevaid projekte, aasta sündmusi, nõukogu tööd, waldorfkooli võimalusi jne. Vastutaja: nõukogu esimees ja kolleegiumi juhataja.
- Kolleegiumi tööd alustada kunstilise osaga – proovida erinevaid kunstilisi vorme: flöödiõpe, eurütmia, laulmine, käeline tegevus, luulevorm jne. Vastutaja: kolleegiumi liikmed.
- Kolleegiumi ühe osana jätkub waldorfpedagoogiliste teoste arutelu, kunstiline tegevus/liikumine ja lapsevaatlus.
- Kutsuda kolleegiumisse vajadusel külalisesineja, olulisel teemal.

Tegevusvaldkond 2.

PERSONAL

Eesmärgid:

- Õpetajate teadvustatud eneseareng.

- Õpetajate suuremad teadmised antroposoofilisest inimkäsitlusest ja waldorfpedagoogikast.
- Õpetajate vaimse tervise ja heaolu eest hoolitsemine.
- Iga kevadel läbi viia SWOT analüüs õpetajatega.

Tegevusmeede:

- Korraldada kolleegiumis sisekoolitusi. Vastutaja: kolleegiumi juhataja, direktor.
- Osalemine üle-eestilistel waldorflasteaednike kokkusaamistel. Vastutaja: õpetajad.
- Waldorfpedagoogika põhimõtete ja metoodika läbi arutamine ja ühiste kokkulepete sõlmimine kolleegiumis, igapäevane kokkulepetest kinnipidamine. Vastutaja: kolleegiumi juhataja, õpetajad ja direktor.
- Kogemuste omandamine teistes waldorflasteaedades. Vastutaja: direktor, kolleegiumi juhataja.
- Õpetajate vaimse tervise ja heaolu jälgimine: vestlemine inimesega, märkamine, vajadusel leida abi või lahendus. Vastutaja: Juhatuse esimees
- SWOT analüüsiga saab selgitada, kuidas õpetaja tajub ja tunneb end õpetajana, inimesena ja meeskonna liikmena, mida on vaja/saab muuta või parendada vajadusel. Vastutaja: Direktor ja juhatuse esimees
- Kollektiivi ühisüritused: õpetajate päeva tähistamine, lasteaia sünnipäeva tähistamine väljasõiduga, jõulude ajal üheskoos teatrikülastus, õppeaasta lõpus ühine lõuna restoranis, enne õppeaasta algust kahepäevane väljasõit loodusesse, meeskonna töö koolitusega.

Tegevusvaldkond 3.

KOOSTÖÖ HUVIGRUPPIDEGA

Eesmärgid:

- Suurema arvu lapsevanemate aktiivne panustamine lasteaia-ellu.
- Lapsevanemate teadlikkuse kasv waldorfpedagoogikast ja kuidas lasteaia õpetatut toetada kodus kasvatuses.
- Koostöö suurendamine Tallinna Vaba Waldorfkooliga ja teiste Waldorflasteaedadega.
- Koostöö Tallinna Ülikooliga - tutvustada alushariduse tudengitele waldorfpedagoogikat.

Tegevusmeede:

- Sügisene küsitlusleht lapsevanematele: millisel viisil vanemad soovivad-saavad lasteaia ellu panustada. Vastutaja: direktor.

- Waldorfpedagoogika-alaste koolituste info vahendamine vanematele e-posti teel. Koostöö Tallinna Waldorfkoolis toimuva lastevanemate kooliga.
Vastutaja: kolleegiumi juhataja, direktor.
- Korraldada lastevanematele(kohustuslikke) koolitusi – nt sügisene koolitus – waldorfpedagoogika tähendus, aastarütmi sügavam tähendus, lapse arenguperioodid jne.
- Soovitada tungivalt lastevanemaid lugema eestikeelseid waldorfpedagoogilisi raamatuid: „Laste aeg-laste aed“ *Monika Gustavson*, „Lapse kasvatamine“ *Rudolf Steiner* ja soovitada „Kuidas meie lastest kasvavad väikesed türannid?“ *Michael Winterhoff*.
- Osaleda Tallinna Vaba Waldorfkooli korraldatud üritustel, jätkuvalt korraldada lastevanematele kooli tutvustavat infoõhtut. Arutada ühiste ürituste kalendrit ja läbiviimisvõimalusi. Vastutaja: kolleegiumi juhataja, direktor.
- Võimaldada ülikoolitudengitel külastada waldorflasteaeda. Võimaldada üliõpilastel läbi viia praktikaid waldorflasteaias.
- Aprillis läbi viia vanematele rahuloluküsitlus, selgitamaks vanemate tagasisidet meie aia sisulisest igapäevatööst. Vastutaja: Direktor

Tegevusvaldkond 4.

ÕPIKESKKOND JA RESSURSID

Eesmärgid:

- Lasteaia õueala arendamine ja mitmekesistamine.
- Lasteaia ruumide rendilepingu lõppemine juulis 2025.a-l.
- Kulude optimeerimine – vahendite optimaalsem kasutamine.
- Muusikainstrumentide täiendamine, uuendamine.

Tegevusmeede:

- Lasteaia õueala edasine planeerimine ja tööde teostamine koos lastevanematega. Vastutaja: kolleegium, nõukogu.
- Teha eeltööd võimaluste leidmiseks, kus lasteaed saab oma tegevust jätkata.
- Seoses kütte-ja elektri hindade tõusuga, kasutada kõike optimaalselt.
- Üle vaadata olemasolevate pillide hetkeseis, osta vajadusel uusi pille.

Tegevusvaldkond 5.

HARIDUSALANE TÖÖ

Eesmärgid:

- Suurendada muinasjuttude dramatiseeringuid 12 korrani aastas.
- Koordineeritud rühmasisene koostöö õppe-ja kasvatustegevuste planeerimisel ja läbiviimisel.
- Tähtpäevade ja pühade tähenduse ja sisu mõistetavamaks tegemine lastevanematele.
- Suurendada 6-aastate (kooliminevate) laste praktiliste tegevuste võimalusi.
- Laste individuaalsuse märkamine ja toetamine.

Tegevusmeede:

- Kutsuda teistest waldorflasteaedadest või- koolidest õpetajaid võimalusel lavastusmänge esitama.
- ~~Õpetaja~~ teeb aasta jooksul vähemalt kaks lavastust. Vastutaja: lasteaia kolleegium.
- Korrapäraselt läbi viia rühmaõpetajate koosolekuid, 1x kuus kolleegiumi päeval. Vastutaja: õpetajad.
- Loengutel – rühmaõhtutel, võimalusel kord kuus, rääkida n: aastarütmist, pühade tähendusest, laste tervisest, tutvustada waldorfpedagoogikat, edastada informatsiooni meili teel ja muudel viisidel (infostend). Vastutaja: kolleegium.
- Kaasata tegevuste läbiviimisse lapsevanemaid – nt isadega puutöö tegemine, lapsevanemad rühmas. Vastutaja: õpetajad.
- Lapsevaatlused kolleegiumis. Vastutaja: kolleegium.

V ARENGUKAVA TEGEVUSKAVA ELLUVIIMISEKS VAJALIKE RAHALISTE VAHENDITE KAVANDAMINE

Arengukava tegevuskava on koostatud eeldusel, et kõik eesmärgid on teostatavad ja õppeasutuse arengut toetavad. Finantsressursse vajavad tegevused saavad kaetud Ilmapuu lasteaia eelarveliste vahenditega, projektide abil rahastust taotledes, annetustest.

VI LASTEASUTUSE TEGEVUSEGA KAASNEVAD RISKID JA NENDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED

RISKID	RISKIDE VÄLTIMISE VÕIMALUSED
Lastevanemate vähene huvi laste ja lasteaia arengust	<ul style="list-style-type: none"> • Igapäevane info jagamine • Lastevanemate koolituste ja ühistegevuste läbiviimine • Erispetsialistide kaasamine laste arengu hindamise protsessi
Laste arvu vähenemine	<ul style="list-style-type: none"> • Motiveeritud ja rõõmsameelne personal • Uute laste vastuvõtt õppeaasta keskel • Lahkumise põhjuste väljaselgitamine ja analüüs (tagasiside vanematelt)
Kohalike omavalitsuse sihtotstarbelise toetuse jätkumise vähenemine ja ebakindel laekumine	<ul style="list-style-type: none"> • Koostöö kohalike omavalitsustega sihtotstarbelise toetuse jätkumise eesmärgil
Lastevanemate maksujõulisus	<ul style="list-style-type: none"> • Üheselt mõistetavad kokkulepped enne lepingu sõlmimist • Raamatupidaja teavitab koheselt lapsevanemat tekkinud võlgnevusest ning lepib kokku maksetähtaja • Waldorflasteaia kohatasu soodustuste süsteemi toimimine
Lasteaiaõpetaja vähene huvi enesearenguks	<ul style="list-style-type: none"> • Töökeskkonna parendamine, eneseostamiseks vajalike tingimuste loomine õpetajatele • Mitmekülgse koolitussüsteemi võimaldamine
Lasteaiaõpetajate vähesed teadmised waldorfpedagoogikast	<ul style="list-style-type: none"> • Waldorfpedagoogika alastel kursustel osalemine • Teematiliste sisekoolituste läbiviimine • Kogemuste vahetamine (külaskäigud) teiste waldorflasteaedadega
Haiged lapsed rühmas	<ul style="list-style-type: none"> • Õpetajad testivad ennast • Vajadusel lapsevanema teavitamine ja järgi kutsumine

<p>Erivajadusega laps rühmas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Märgata ja vajadusel suunata spetsialisti poole. • Õpetajate ebapädevuse ja lasteaia poolsete võimaluste puudumise korral lõpetada leping.
<p>Lasteaia ruumide rendilepingu lõppemine juulis 2025.a-l.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Läbirääkida omavalitsusega uute ruumide leidmiseks. • Võimalus, et omavalitsus pikendab rendilepingut järgnevatiks aastateks. • Leida suursponsor oma maja hankimiseks/rentimiseks.

VII ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD

Arengukava elluviimiseks kavandatakse iga õppeaasta alguseks arengukava rakendusplaan lasteaia tegevuskavas. Iga õppeaasta lõpus analüüsitakse arengukava elluviimist ja tehakse kokkuvõtte teostatust MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaed juhatuse koosolekul, lasteaia nõukogus ja kolleegiumis. Tulenevalt kokkuvõttest uuendatakse arengukava tegevuskava lasteaia pidaja, lasteaia nõukogu ja kolleegiumi koostöös. Igal sügisel kinnitab arengukava uuendatud tegevuskava MTÜ Ilmapuu Waldorflasteaia Üldkoosolek.

Hiljemalt 2025. aastal koostatakse sisehindamise aruanne, milles esitatakse lasteasutuse tugevused ja parendusvaldkonnad, mis on aluseks strateegiliste eesmärkide püstitamiseks ja uue arengukava koostamiseks.